Çocuk ve Ergenler için Duygusal Yeme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk ve Ergenler için Duygusal Yeme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18803

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Çocuk ve Ergenler için Duygusal Yeme Ölçe?i (ÇEDEYÖ), çocuk ve ergen popülasyonunda duygusal yeme davran??lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik arac?n Türkçe uyarlamas?d?r. Ölçe?in temel amac?, bireylerin olumsuz duygusal durumlarla (örne?in, stres, kayg?, üzüntü) ba?a ç?kmak için yiyecekleri kullanma e?ilimlerini psikometrik olarak de?erlendirmektir.

Türkçe uyarlama çal??mas? Bekta? ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) Türk kültürü ba?lam?nda kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu ölçek, yeme bozukluklar? ve obezite risk faktörlerinin erken tespiti ve müdahale planlar?n?n olu?turulmas? aç?s?ndan önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Duygusal yeme, yeme bozukluklar?, psikometri, çocuk, ergen, adaptasyon, geçerlik, güvenirlik, beslenme psikolojisi.

Yazarlar

Murat Bekta?, ?brahim Bekta?, Yasemin Seleko?lu, Aysel Kudube?-Akdeniz, Selda Altan-Sal, Derya Ayar.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, **Türk kültürüne adapte edilmi?** bir yap? içerisinde, çocuk ve ergenlerin ya?ad?klar? olumsuz duygusal durumlar kar??s?nda sergiledikleri yeme davran??lar?n?n yo?unlu?unu ve s?kl???n? belirlemektir. Duygusal yeme, özellikle obezite ve yeme bozukluklar?n?n geli?iminde önemli bir risk faktörü olarak kabul edilmektedir.

ÇEDEYÖ, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda duygusal yeme e?ilimlerini standart bir ?ekilde ölçerek, bu davran??lar?n alt?nda yatan psikolojik mekanizmalar?n anla??lmas?na ve risk alt?ndaki bireyler için erken müdahale programlar?n?n tasarlanmas?na bilimsel bir temel sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, **Duygusal Yeme**'dir. Duygusal yeme, ki?inin fizyolojik açl?k veya tokluk ipuçlar?ndan ba??ms?z olarak, genellikle olumsuz duygusal durumlarla (üzüntü, öfke, can s?k?nt?s?, kayg?) ba?a ç?kmak, bu duygular? yat??t?rmak veya dikkatini da??tmak amac?yla a??r? yiyecek tüketme davran???na girmesidir. Bu yap?, bili?sel ve davran??sal bile?enleri içerir

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve yeme davran???n?n duygusal düzenleme i?levi görmesi prensibine dayan?r.

Geçerlik

ÇEDEYÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in amaçlad??? duygusal yeme yap?s?n? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, **yap? geçerli?i** faktör analizi teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. Bulgular, ölçe?in orijinal yap?s?na benzer bir faktör yap?s? sergiledi?ini ve duygusal yeme e?ilimini kültürel ba?lamda geçerli bir ?ekilde temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Ek olarak, ölçek puanlar?n?n, beklenen yönde di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, alg?lanan stres düzeyi, vücut memnuniyetsizli?i ve di?er yeme davran??? ölçekleri) korelasyon göstermesi, **ölçüt ba??ml? geçerli?i** desteklemi?tir. Bu sonuçlar, ÇEDEYÖ'nün Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, maddelerin iç tutarl?l??? ve zaman içindeki kararl?l??? aç?s?ndan incelenmi?tir. Bekta? ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ÇEDEYÖ'nün genel olarak yüksek bir **iç tutarl?l?k katsay?s?na** (Cronbach Alfa) sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek de?erler, ölçekteki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in çocuk ve ergenlerdeki duygusal yeme düzeyini istikrarl? bir ?ekilde de?erlendirme kapasitesine sahip oldu?unu do?rulam??, bu da arac?n bilimsel ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda kullan?m?n? desteklemi?tir.

Faktör Analizi

Çocuk ve Ergenler için Duygusal Yeme Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla faktör analizi yap?lm??t?r. Orijinal ölçek, duygusal yemenin farkl? alt boyutlar?n? (örne?in, öfke, kayg?, depresyon kaynakl? yeme) içerebilmektedir.

Uyarlama çal??mas?n?n faktör analizi sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? büyük ölçüde korudu?unu göstermi?tir. Elde edilen faktör yap?s?, duygusal yemenin çok boyutlu do?as?n? yans?tm?? ve kabul edilebilir model uyum indeksleri ile desteklenmi?tir. Bu durum, ölçe?in sadece genel bir puan sa?lamakla kalmay?p, ayn? zamanda duygusal yeme davran???n? tetikleyen spesifik duygusal durumlar? da ayr??t?rarak ölçme yetene?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale). Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi? olsa da, genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?larak kat?l?mc?lardan duygusal durumlar kar??s?ndaki yeme tepkilerini belirtmeleri istenir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuk ve Ergen popülasyonu.

Age Group: Çocuklar ve Ergenler (Uyarlama çal??mas?n?n detaylar? için referans makaleye ba?vurulmal?d?r).

Population Details: Türkiye'deki okul ça??ndaki çocuklar ve ergenler üzerinde psikometrik özellikleri test edilmi?tir.

Test Methodology: Bireysel veya grup halinde uygulanabilen, ka??t-kalem veya dijital formatta doldurulabilen bir envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Psikolojik ölçüm, adaptasyon, **ÇEDEYÖ**, psikometri, öz bildirim, yeme davran??lar?, duygusal düzenleme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: mbekta@gmail.com (Sorumlu Yazar Murat Bekta?)

Correspondence Address: Kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe versiyonun psikometrik özellikleri 2016 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Murat Bekta?) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve klinik amaçl? kullan?mlarda telif haklar? ve izin prosedürleri geçerlidir.

The original PDF can be downloaded here: emotional-eating-scale-for-children-and-adolescents-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Bekta?, M., Bekta?, ?., Seleko?lu, Y., Kudube?-Akdeniz, A., Altan-Sal, S., & Ayar, D. (2016). Psychometric properties of the Turkish version of the Emotional Eating Scale for children and adolescents. *Eating Behaviors*, *22*, 217-221. doi: 10.1016/j.eatbeh.2016.06.021

Çocuk ve Ergenler için Duygusal Yeme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? veya kaynak içerikte bulunmamas? nedeniyle burada sunulmamaktad?r. Maddelere eri?im sa?lamak ve ölçe?i kullanmak için sorumlu yazar (Murat Bekta?) ile ileti?ime geçilmesi veya referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM